

Landskap: Småland Upptecknat av: Livi Lelander
 Härad: Västbo Adress: Värnamo (f. Lillimberg)
 Socken: Torskinge Berättat av:
 Uppteckningsår: 1941. Född år i

Ljälvbiografi (forts. fr. M. 7703)

Rengöring.	s. 1
Vilsegång.	s. 3.
Medel mot halsfluss.	s. 3-4.
Oturliga blommor.	s. 5.
Rerorvar.	s. 5.
Hirsha.	s. 5
Tydor.	s. 6, 10.
Porta sjuka djur.	s. 8-9.
Grot och gröttim.	s. 10.
Nötplackning, - nötlek.	s. 11
Potatisplackning.	s. 12.
Grusföihör.	s. 12.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 7827: 1-19.

Jakten på Tylleryd	s. 14.
Häst hade ont av mavan.	s. 18.
Ankomst vassel.	s. 19.
Tyda v. jakt.	s. 19

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 7827:1.

Landskap: *Sinaland*

Härad: Västbo

Socken: Froschlinge

Uppteckningsår: 1941.

Upptecknat av: *Siri Pettersen*

Address: Värnamo, Värmland

Berättat av:

Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

jag minnes från min tidigaste barndom
hur trägolven skurades hvita med,
sand och vika, man vätte först,
gaffar med vatten så ströddes rätt
rikligt med sand på och så gjordes
med gransisvika, så skäljdes väl i
flera vatten, och torkades väl med
rena skurtasor, minns väl hur,
packra och hvita golven blef för det
vinter skulle en brasa brinna i spis
eller kakelugn, så skuroset försvann.
Man begagnade ännu granskrast, jag
minns det sopade bäkes, och förstugaff
med, det var ett träkräft med en spik

Skriv endast på denna sida!

i ena ändan af Skaptet, som var placerad
 på ett graniskristarna, satte sig på båda
 sidor om det bords slutligen snöre
 om Skaptet; man sprade riktigt bra
 med den och den förde med sig priska
 skog på barr. Ofta, men mötte man
 en ung flicka när man då "sopade" och
 hon kom i sopan" då blef hon ej
 gift det året.

Gamla Stina: Ivarsen. Hon bröt
 nästan alltid Skastriset och lade
 det vid "lilla port" när hon gick förbi
 om var i "Höstaris" denna aukra hon
 Hon kokade gröt med skivpa, låg
 ut, som en Klymma, med två rätta
 tjocka taggar, med Skapt på hon höll
 vänstra handens handflata på Skaptets
 topp, och med den högra hand, höll

Hon i skippans midt, och snodde rundt
 å pirade gröten, det ^{var} gröt, som kokades
 i ett groft rågmjöl och botten, Stina
 berättade att sådan gröt hade hon
 kokat i ena källan i en 40. år,
 och sen åt upp ett Rannefat med
 sådan gröt i ena källan, men det
 var gubben Iren också en fätle!
 Stina påstod att hon kom utse
 ibland i Borckahagen, och hon
 gick å gick å viste inte om hon var
 på för istig, men de frände jag
 Koptan, eller Gvickädet och
 sen kom jag gästar på, och kunde
 de se att jag stod alldeles kunnig vid
 stugan. Hon odade matört och slog
 brännvin på himmels Riddarhans,
 kokade hon till the, och stullde

Lägges omslag, och dees gurgla sig
med det, om man hade halsfluss -
hon hade försökt att om det var
alltid i så stor halsfluss så blif den
botad med det. Gummou stina hade
så rent och ~~starkt~~ i deras stunga gula
trypelblommor lyfte alltid försten
Hon var lite skärmodig ibland
och då kom hon fram till Fyllingd
och hon läste då alltid denna
lilla psalmsvören.

Jag känner vid min svaghet all-
gaf det ej vad jag bedja skall.

Vad jag har eller öskad.

O Helge Ande, bed för mig
och läs mig psalmen i innerlig.

Mitt Abba Färs Frader.

Det blef som en strålande gloria över

5
"öfver gamla stina i Evorrens minne
genom den lilla bakka väsen ur
jwalm. 138. v. 5.

Det berättades att blannor af Eving
skulle man aldrig låta in det
bar olycka med sig. Ej heller Myrten-
quisten fyllt med låta på sig. Det
skulle endast brud & brudgum. Våra
plantor myrten var inte turligt för
en ung flicka för de befanns
ej gift. Om man fått en revorm
hö skulle man med en
knappmål på revormen sticka
ut en pennudd, dermed
skulle den försämmas mot
ricka skulle man ta hatten i
en järnskoja, & dricka sju gånger
och se under skopan var gång man drack.

Det berättades även, att det var någon
 som tänkte mycket på den som fått
 nicka, och skulle man försöka, och
 fundera ut den som tänkte på en
 och skulle nickan upphöra.
 även om det "hettade" i kinderna
 så var det någon som talade på en,
 om "hettan" det i kinderna var
 talen de om en var något som
 yngre och ofta påstås
 om alla det under höga foten
 men för jag gå dit jag gärna vill
 hörd och också ofta, var det bästa
 foten, fick man gå dit man g. ville —
 gamla Anna-stina i Bäckasberg
 kunde berätta, många underliga
 och andra händelser. Hon berättade
 att om man ^(kom) under ett träd som

blommade, och det fäls blommor
 på en så skulle det betyda att de
 särskilt stor lycka, eller de fäls
 blommor. Blommor för förtuna män
 man gör! Anna stilla berättade att hon
 var mycket sjuk en gång och hade
 stora plågor, och hon bad mycket,
 till Gud att han skulle hjälpa
 henne till plågorna lindrade,
 och så mickar hon så såg så tydligt
 hon liksom en ljumlig gestalt
 komma, med smörja och liksom
 lätt för över henne med Anna
 salva, och hon tyckte plågorna försvann
 och hon frågade var heter Anna
 salva, och en underlig röst kunde
 höra den heter himmels salva och
 så tyckte skönt och plågorna försvann.

ACC. N:R. M. 7827:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hon var så glad åt blommor och djur gamla
Anna stina att hon kunde på ett underbart
fätt pynta om dyket djur. "Hon kunde ibland
komma fram till Fyllingen och ha spinnrock
och ull med sig och så vid brasan sprang
hon och berättade, —

På en tröskel skulle man alltid
stiga "över" (och inte på) för då
trampade man över alla fötter
och bekymmer och de skulle inte nå, och
man skulle aldrig göra fula grimascher
eller grina illa åt någon, för om vinden
bände på dig i samma stund så kan
man så lätt bli ill. "O var vi barn var
rädda för det.

Anna stina. "Bilbarkor kan aldrig
släpas ur mitt minne. Hon var som
en bärskärl för alla som kunde

niga" på ett så enkelt sätt.
 Midnattsmåltiden för kl. 12. Kom hon
 alltid med midnattsmåltiden blommar
 af alla de slag. De skulle sedan alltid
 bindas upp i köstaket och när de
 blef torra skulle de gömmas. För att
 sedan kunna ta eller som mediciner
 till. Hon eller andra djur som blef
 sjuka. skulle vara ett osäkrigt medel.
 Hon kunde breda potatismjöl. när
 potatisen var rivet på järn för hand
 flera tunnor. så skivade "kumstina"
 den framad "revet" genom till
 i många batter. den skulle stärkelsen
 stå och sjunka. den tog man af det
 gamla vattnet och var upp stärkelsen
 i slag på nytt batter. till den blef
 alldeles vitt mjöl.

när det skulle bjudas på "stöttergröt"
risgrönsgröt. För Anna stina "framme" och
höllade den, och när den så äts så
rimnades det.

Ännu gröten var varm: och är koket i
en gryta och i en stupa.

Gu välsigna både Anna stina
och hennes puppe.
Mancell skulle det vara i gröten också
men den hade man gerna i en kant
av fatet, som någon, Aräng eller flinke
skulle ta först och så på det jubel
när de får manculla.

Om Manculla lossnar av sig skäp
på ett förtärlade man på präst
och det faller av så är det en
vår vän, som tänker på en.

MöjlsboKvningen var alltid mycket
 rakt. De skulle plöjas en gång
 viken dag. De som g. jäms av "fener"
 skära plöjde men med fener
 på. och så lades mötterna på vindar
 över ett stort rum, och så på
 vinturkrämmarna så satt vi rundt
 brasan och sönde och sorterade. Men
 så var det en gång man som hette
 Anders i Barkgården (då endas
 för några år sen) han ville alltid
 mötten, gissa mötten. Då råkte han
 fram sin hand: — mötten i östen —
 som pyttorna är för bort på bröstet.
 fråga) Hur många tenn. Det
 fick man. Sedan gissa, var det
 då rätt. Så fick man mötterna.
 Sedan när mötterna var förädlade

Hälsas nu i påsar i Rökestaket så
på julen kunde man fyra stora fat
det var en härlig god smaka på dessa
nötter. Var det mycket skötbärrar
så skulle det födas många trillingar
det året!

När man plöjde potatis, och man
kom på en stor jordsten, eller dylikt
så såls det att man kom börmar
upp hjälpte mig. för då kom man
fort fram i fåren och fick ha bra
föda der!

Småförföraren på hästen var alltid
rakigt då var det så att alla
skulle gå fram till prästen och
läsa ur det stora boken Präst
och i kyrkan, att alltid vi ett stort
slag bord. Här var det 4-5 stam

Samtidigt var framme, och läsa
 först en bäs lästes inantill: biblen
 sen förhördas i Katedr. så en psalm
 som ungdommen skulle bära sig ordgent?
 förjorde då Kl. 10 förm. och när på
 till Kl. 3. styft. efterm. efter ungdomens
 förhörd mälls tal och då gick prästen
 fram och åter och förhörd alla. Under
 tiden som talat pågick bjöds kumbrygg
 & bryckerie i kring i Kapparbunkar
 och alla drack i samma bunte
 tar talat med många som ännu
 med förtydning minnes dessa
 husförhörd som ut af Kl. Präste
 ungdoms minnen. Andaktens
 var stor. Men den välsignades och
 det var helg över stunder och
 vardagens bestyr. Sen var Kallas i minst

tre dagar, många dötter mat och
2 första dagarna. Så i de dagar så
var det "Kappere" då alla hemtade
sina förningsbunkar, med hemlager.
men det snart en dag klott med
nurs förövare, det var alltså en efterlängst
dag, som jag med tacksamt minnes
från min ungdom.

Jakten, på Fjelleryd och Schedingströ
var strängt livlig och när jakt säsongen
började, så påhade man om morronen
redan kl. 5. och jagarna var i stället
skades ryman — jagarna var så
starkt. Just det ofta.

är besvärligt för alla —
livlig bundskall från flera Roppel
bunder, det var min far och farbror
Just jakten var hållit i mitten senare år.

Helsingfors

min älska bror David, (som död)
 var på sin tid Ortnes förnämligaste
 jägare genom sin stora skjut-
 skicklighet. På minnabrist i flykt komnade
 han alltså jaktområdet var flera
 mils österut. Så fick man höra bröken
 öfver af fina hundskall - och så -
 lyfde hornet åter. Jägare som
 jägare som, brader är döda -
 så hvar det på hela Otagarna och
 vid hunkomsten var bytet stort,
 lodjur, hare, orar, (och jakten var
 särskild hundar.) tjador och
 rapphöns. Så var det tillfälliga luktar
 jaktmiddagor skolan kunde all
 ju bara riktigt storslagarna, men
 o var det var riktigt med alla
 dessa jakt historier, kan ej minnas

Om riktigt och vill försöka teka
 om, men när de skulle ut på jobbet
 så var det inte värt om de snätte
 vänta sena på Lärarefällan
 då kunde de lika gärna vänta om
 men hon var ju rädd för att riktigt
 kunna träffa. Många omvägar kunde
 de gå för att de möta henne, det var
 alltid något "ohälsigt." om de var
 tvungna att möta henne, de spottade
 både 3 och 9. gånger, men det hade
 inget kraft, hon kunde "förgöra".
 500 kr. var inget ovärdigt för ett
 koppel goda stövare, det var jag
 att min far ofta och liksom min farbror
 hade uppgräva kunder vilka betalades
 med höga priser. Så var det mynnings
 laddad, taget i händerna, jins kras

ännu. Knuthorn, förvarades Knut i
fins och si. Kvar. Så när de var Knut
händta så var det till att ladda om,
men om de ville brödet, skutta de
förti si. Hef det enbildig historia vid
middagen. På anordnades om Kojor, som
jägare kunde i stark Källd Litter
flere timmar, och så var det bullvan
i trädtopparna och Creptlar som
hördet det vilde. Fere timmar säker
med tillbrök. Ländes Ladan till
Sigfrids mäss- marknad i Växjö
det var jänas i Bäckstrog som de vände
den långa vägen till Växjö, med en Mäst
som minnades egde som kette "Macht"
och var Känd över hela lärodet, om
ej hela länet, för ingens Kunde
Kära om honom, det berättades

18/

ACC. NR. M. 7827:18.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

att det varit en vilddäst, som sedan
kunnit tända, han drog endast stier
för lösa tömmar, sträket töms kunde
man knappast hålla honom, egen domligt
hade den västen "forsel" in i sig, man
tog honom alltid komma fram på
gårdens stund in i de skändade
parkliga var framme. Han hade varit av
"Marian" gamla murek. Om han ej
hade varit så många gånger öfver sig
i stället, så när man om morgnarna
kom och skulle ge foder till den
västen genomblöt av skett och
alldeles löddrig. Han var 24- och 30
år gammal, stor 30. och lilla 30. västen. jag
minns när han var släpt på bete kunde
ingen ta honom föst utom min
För då stod han stilla som en bonn.

19/

ACC. NR. M. 7827:19.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Liksom kunde han ha passat eller
 ej det något "mystik" med den idén
 vi hade viss utän och jag en hund
 Painter, som hette Linnor han mötte
 alltid husse i Hören där Kräs Kl. 3
 När han kom hem, men kom g. husse
 just den tid han såg hunden stiss i
 sin Korg om det gick tinnan, men en
 10 minuter innan husse kom då stus
 han viss Hören och var så glad och
 liksom skulle tala om för mig nu
 Kommer husse snart långt inder han kunde
 höra honom. min tröt hade en hund.
 som hette Purre stövari och om g.
 han ville gå med på jakt. Vi lät mig
 från det bara det gå på jakt den dagen
 för då skulle det vara något.
 Lärkänner till flera andra händelser —